

Skatteetaten

Kunnskapskontroller på a-krimområdet våren 2021:

Feilklassifisering av lønn som næringsinntekt
og etterlevelse RF-1321 i bygg/anlegg,
transport og renhold

Skatteetaten

Vi skal snakke om...

1. Bakgrunn og formålet med kontrollene
2. Regelverk
3. Metode og utvalg
4. Presentasjon av resultater:
 - Hvor vanlig er feilklassifisering?
 - Hva kjennetegner feilklassifiserte ENK?
 - Etterlevelse av RF-1321
5. Oppsummering og veien videre

Skatteetaten

Bakgrunn for prosjektet

«Bruk av enkeltpersonforetak (ENK) som omgåelse av allmenngjøring og arbeidsmiljølov, er fortsatt tilstede i arbeidslivskriminaliteten. Arbeidstakere blir bedt om å etablere ENK enten i hjemlandet, eller etter ankomst til Norge..»

- Situasjonsbeskrivelse a-krim 2020, Nasjonalt tverretattlig analyse- og etterretningssenter

«Nesten daglig er det noen som ringer som ganske åpenbart ikke skal drive som selvstendig næringsdrivende, men har blitt bedt av en "arbeidsgiver" om å registrere enkeltpersonforetak.»

- Altinn-jurist, i artikkel på fagbladet.no 26.10.2018

Skatteetaten

Oppdraget: oversikt og ny kunnskap

- Skaffe **ny kunnskap** om risikoen for omgåelse av arbeidsgiveransvaret ved at *klare tilfeller* av lønnstakerforhold innretter seg ved å opprette enkeltpersonforetak.
- Kombinere kontroll, veiledning og kunnskapsbygging

Skatteetaten

Regelverk

*"Med selvstendig næringsdrivende menes (...) enhver som for **egen regning og risiko** driver en vedvarende virksomhet som er egnet til å gi nettoinntekt" (Folketrygdloven)*

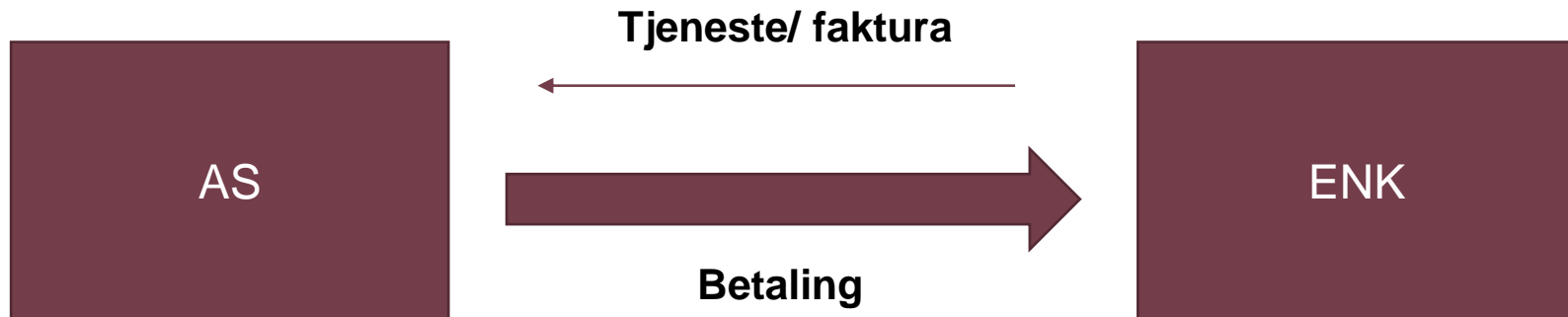
- Konkret helhetsvurdering – en rekke momenter
- Egen regning / risiko = viktigst i praksis

Skatteetaten

Skatterettslig problemstilling

Problemstilling: Er utbetaling fra AS til ENK lønn (i eller utenfor tjenesteforhold) *eller* utbetaling til selvstendig næringsdrivende?

Skatteetaten

Hvorfor er avklaringen viktig skatterettslig?

AS: Blant annet betydning for:

- Å sende a-melding,
- Beregne arbeidsgiveravgift og
- Foreta forskuddstrekk.

ENK: Blant annet betydning for:

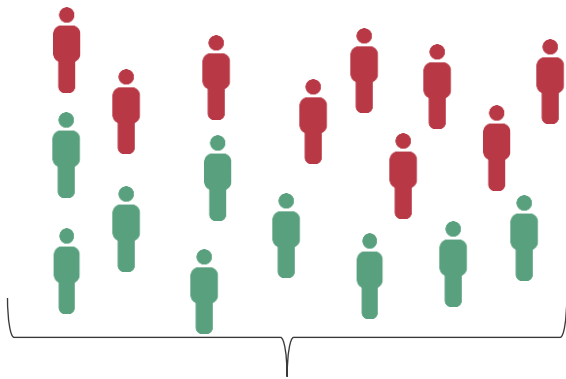
- Skattemeldingstype
- Retten til minstefradrag
- Skattesats (trygdeavgift 8,2 % vs 11,4 %)
- Bokføringsplikt
- Plikten til å registrere seg for MVA og retten til fradrag for inngående MVA.

Skatteetaten

Kunnskapskontroll

En systematisk gjennomføring av et stort antall tilfeldige kontroller

Alle vi vil lære noe om

Velger tilfeldig

Kontroll

Skatteetaten

Hvem har vi kontrollert?

- Kontroll av **865 AS** som har kjøpt tjenester av ENK
- Tilfeldig valgt ut **inntil 3 ENK** som hvert AS har kjøpt tjenester av
- Kontrollør har vurdert om AS sitt kjøp av tjenester fra disse ENK-ene er feilklassifisert eller ikke

Kriterier:

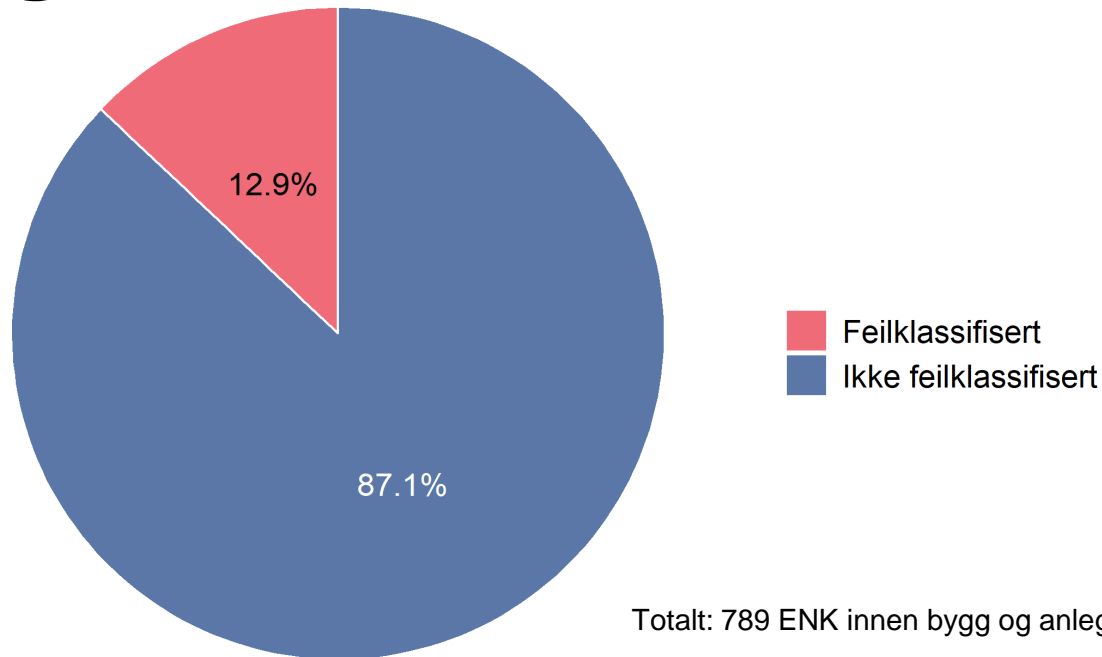
- Bransjekode innen bygg og anlegg, transport eller renhold (søk om å registrere i renholds-registeret inkluderes også)
- AS adresse i Norge
- Levert mva-melding for 2020
- Omsetning under 1 mrd.
- Mellom 350 000 og 100 mill. på post 4500 i 2019
- Har kjøpt tjenester av ENK i samme bransje

Skatteetaten

Bygg og anlegg

- 1 av 8 kontrollerte ENK i bygg- og anleggsbransjen ble vurdert til å ha feilklassifisert næringsinntekt

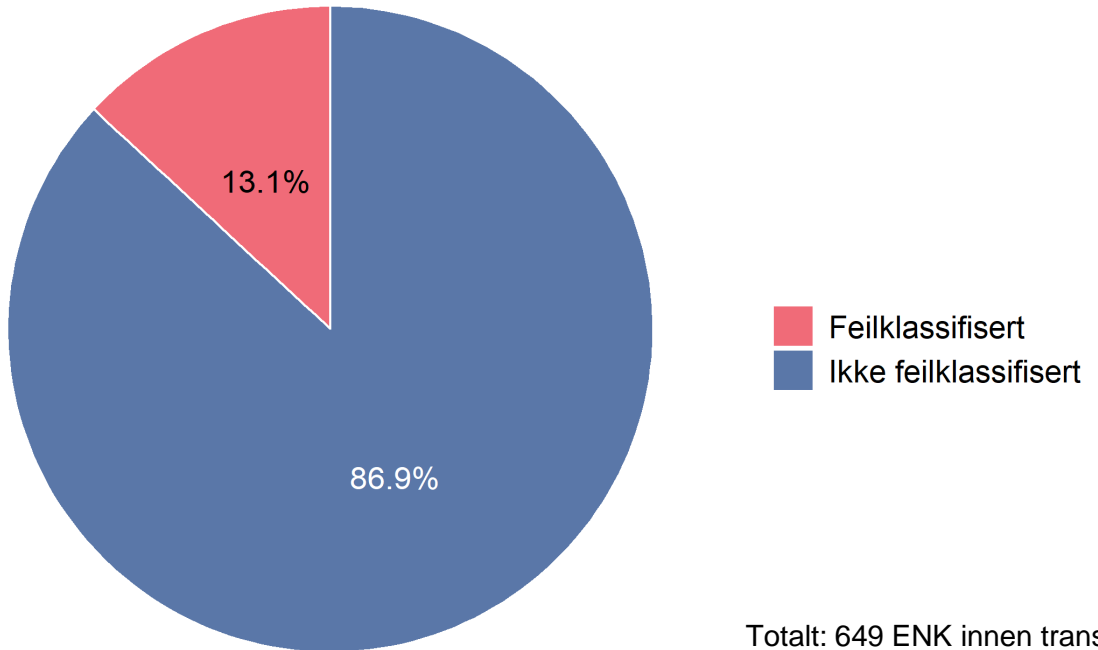
Totalt: 789 ENK innen bygg og anlegg

Skatteetaten

Transport

- 1 av 8 kontrollerte ENK innen transport ble vurdert til å ha feilklassifisert næringsinntekt

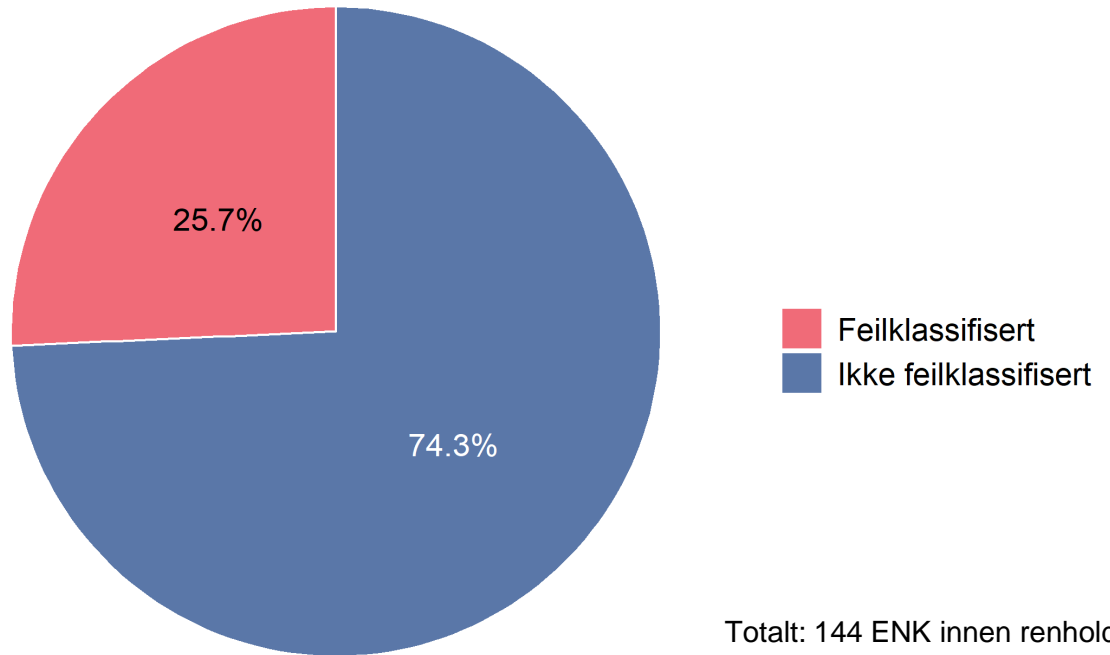
Totalt: 649 ENK innen transport

Skatteetaten

Renhold

- 1 av 4 kontrollerte ENK i renholdsbransjen ble vurdert til å ha feilklassifisert næringsinntekt

Totalt: 144 ENK innen renhold

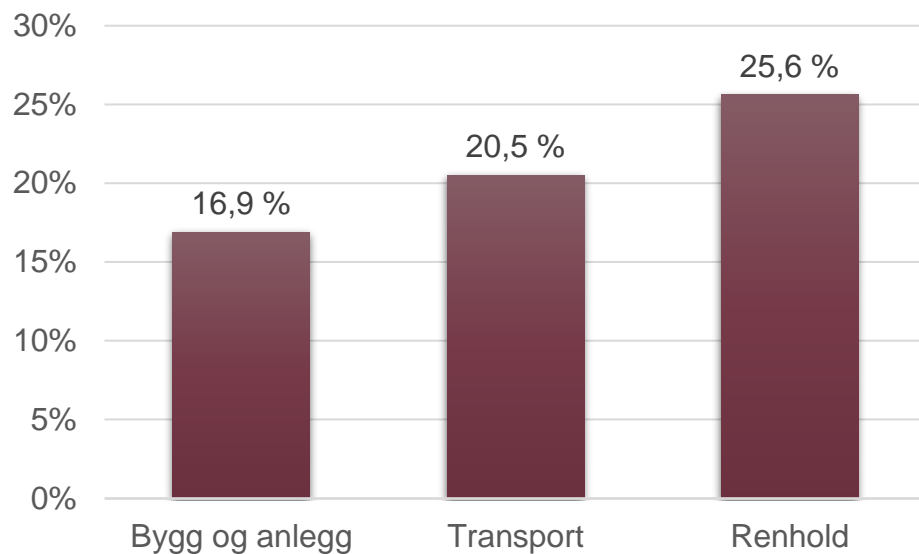

Skatteetaten

Hvor mange AS har feilklassifisert?

Andel AS som har feilklassifisert kjøp av tjenester fra minst ett ENK:

- 1 av 6 AS i bygg og anlegg
- 1 av 5 AS i transport
- 1 av 4 AS i renhold

Skatteetaten

Kjennetegn på feilklassifiserte ENK

Følgende ENK virker å være særlig utsatt for feilklassifisering:

- ENK innen renhold (sammenlignet med bygg- og anlegg og transport)
- ENK med innehaver under 30 år
- ENK med lav omsetning
- ENK der innehaver ikke har norsk statsborgerskap
- ENK med innehaver som har samme utenlandske statsborgerskap som styreleder eller daglig leder i AS

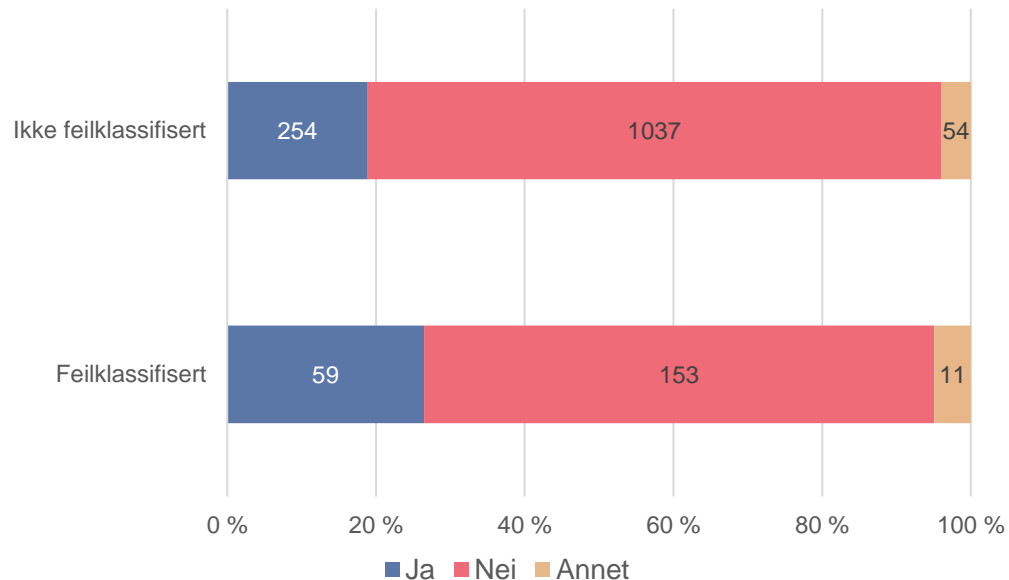

Skatteetaten

Skriftlig avtale

- 1 av 5 ENK kontrollerte hadde skriftlig avtale med oppdragsgiver
- Noe høyere andel uten avtale blant de som ikke var feilklassifisert
- Finner ingen klar sammenheng mellom feilklassifisering og kontrakt

Har ENK og AS skriftlig avtale?

Skatteetaten

RF-1321

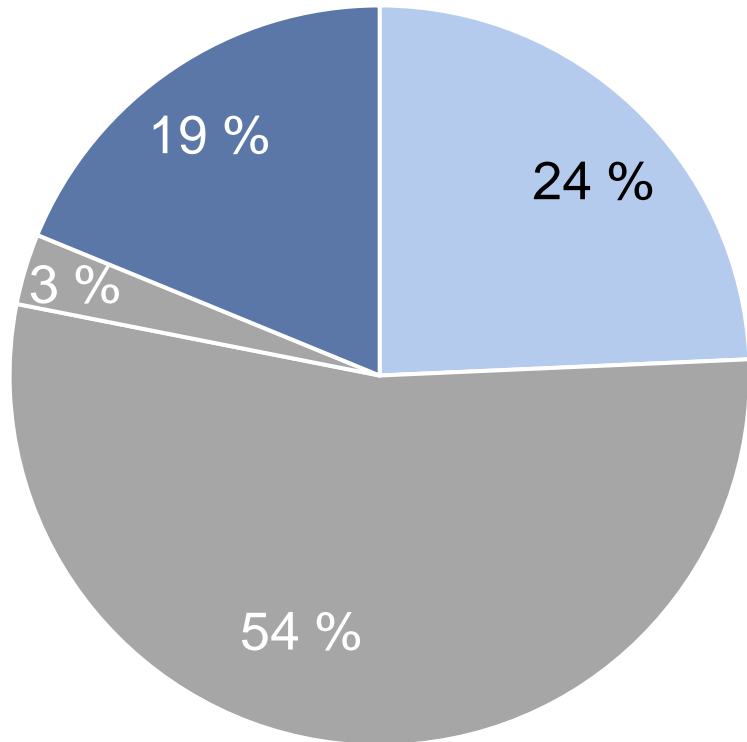
- *"Betalinger til selvstendig næringsdrivende uten fast forretningssted"*
- Avklaring av fast forretningssted
 - Ved tvil skal opplysningene rapporteres
- Opplysningene benyttes til produksjon av skattemelding for næringsdrivende
- Kontrollør har vurdert om AS *har levert* og om AS *burde ha levert* RF-1321 for kjøp fra ENK

Skatteetaten

RF-1321

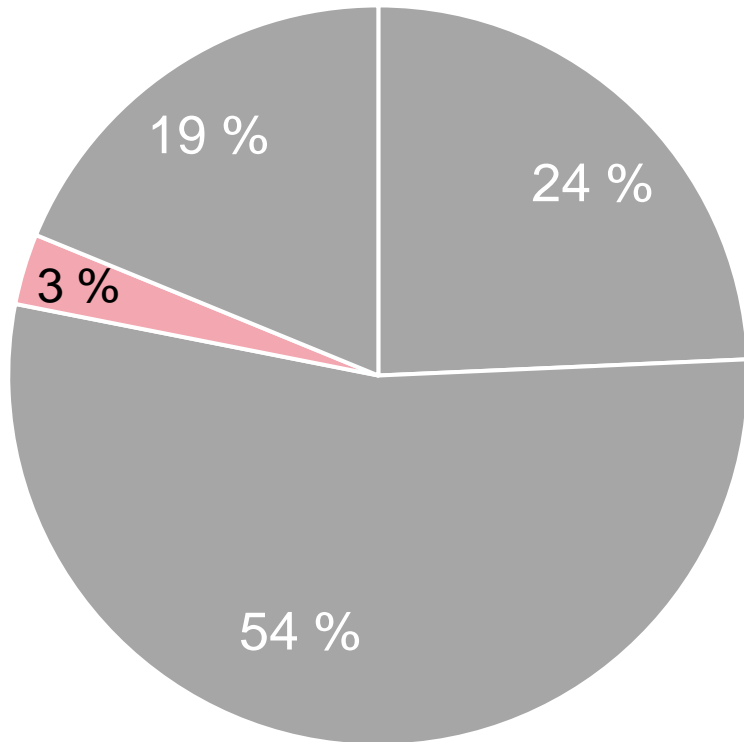

- Burde sendt og har sendt (alt riktig)
- Burde ikke sendt og er ikke sendt (Alt riktig)

Skatteetaten

RF-1321

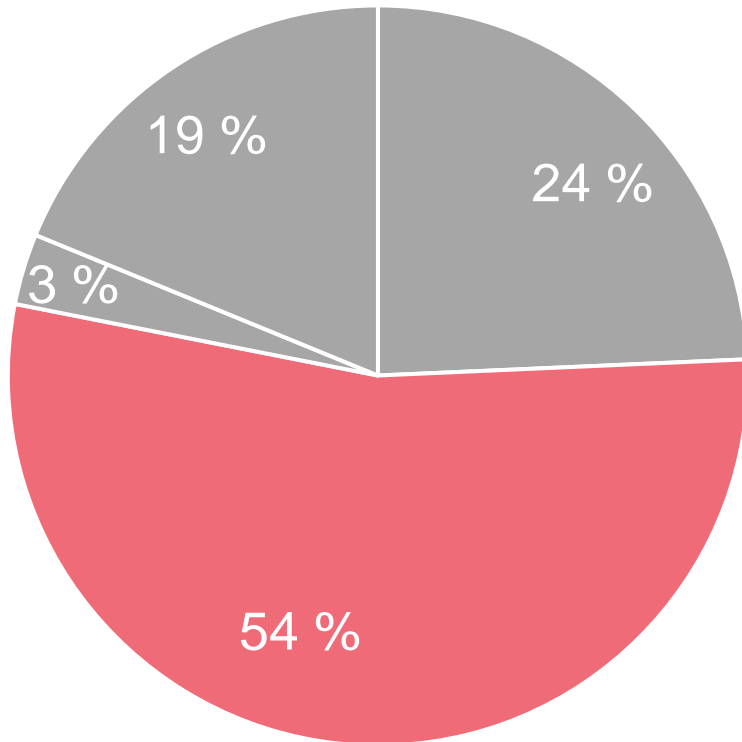

■ Burde ikke sendt, men har sendt (tvilstilfeller)

Skatteetaten

RF-1321

■ Burde sendt, men har ikke sendt

Skatteetaten

Veien videre...

- Innspill til Skatteetatens hørings svar til Fougner-utvalget
- Innspill til regelverksutvikling
 - Skatterettslig skille lønn-næring
 - Enklere og oftere rapportering RF-1321
- Oppfølgingskontroller 2022
- Kunnskapsdeling
 - Regnskapsførere, revisorer og rådgivere
 - Samarbeidende etater
 - Partene i arbeids- og næringslivet

